

- Drobné památky Dětkovic
- Labuť černá se objevila v Tovačově
- ZOO pod sněhovou peřinou
- Den válečných veteránů

Vážení čtenáři,

vstoupili jsme do Adventu a vyvrcholení svátků vánočních se rychle blíží. Ohlédneme se ještě za Dnem válečných veteránů, ale ani v prosinci aktivita mnohých spolků neutuchá. Určitě příjemné budou vánoční koncerty v Muzeu kočárů, Barokní sýpce v Luděrově i ve Staré Vodě na Libavě. Řadu vánočních zvyků udržují ve Velké Bystřici, na zajímavé vycházky do přírody i za pamětihodnostmi kraje můžete stále vyrazit se členy SEV Iris. Drobné památky další obce na Prostějovsku můžete obdivovat s Jánem Kadlecem. Myslivci vyrazí na společné podzimní hony. Určitě zajímavý bude Silvestr na hradě Šternberk.

V barevné verzi můžete sledovat náš měsíčník na www.kcolomouc.cz.

Poklidný Advent přeje

Redakce

ADVENTNÍ VEČER V MUZEU KOČÁRŮ

MIREK KEMEL & KAPELA

22.12.2023 V 17HOD

ČECHY POD KOSÍŘEM

WWW.HISTORICEKOCARY.CZ

PŘEDPRODEJ (NUTNÁ REZERVACE)

KVĚTINY MAGNOLIE (PV) - 608 345 419

MUZEUM KOČÁRŮ - 608 610 324

PÍ. PROCHÁZKOVÁ - 724 652 070

VSTUPNÉ 300Kč

Prostějov jih Drobné památky Dětkovic

„Pod Plánivou stojí kaple malinká,
symbol víry, jenž nám dala maminka.
Maminka, ta jež nás s láskou vždy hladila,
srdce svoje na dlani nám dávala“.

Začínám úryvkem z básně „Vyznání Dětkovicím“ od paní Květy Málkové. Vesnice Dětkovice leží v pěkné poloze pod vrchem Plánivá, z jehož úbočí se otevírají výhledy do Hanácké roviny. Že se tu dobře žilo ukazují už pravěké nálezy. Na místě Ve Skalečnickách je dnes svah ukrytý v jabloňovém sadu. Zde byly opakovaně zakládány pravěké osady. Na poli u silnice byl nalezen pravěký rondel – místo sloužící kultovním účelům a na místě Za zahradami bylo objeveno slovanské pohřebiště z 11. století. Slovanská osada byla zřejmě předchůdcem dnešní ves-

Budova bývalého větrného mlýna

nice, která je zmíněna v písemných pramenech poprvé v roce 1355. Vesnice má podlouhlý katastr ve tvaru ryby. Její název je vysvětlován od osobního jména Dědek. Ve 14. století tu stávala tvrz, z níž se již nic nezachovalo. V roce 1541 získalo vesnici do majetku město Prostějov, jemuž potom patřila až do zrušení poddanství v roce 1848.

Nejvýznamnější památkou Dětkovic je kaple sv. Anny na návsi. Na místě staré dřevěné zvonice z roku 1709 byla v roce 1835 postavena nová zděná kaple s věží zvonice. Každou sobotu tu bývala mše svatá. Na rohu kaple je do země vsazený velký kámen s mnoha důlky neznámého stáří.

Před kaplí byl v roce 1891 postaven kamenný kříž, který „Na památku jubilea 25. letého manželství věnovali František a Ka-

teřina Látalovi“. Další kamenný kříž věnovaný 25. letému výročí sňatku postavili v roce 1913 manželé František a Terezie Burgetovi. Stojí ve svahu u silnice do Určic. Směrem k Určicím stojí pod lipou další kamenný kříž. V roce 1905 jej věnovali „Ku cti a chvále Boží“ manželé Vincenc a Rozálie Pospíšilovi. Jsou to kříže s unikátním motivem, postavené k jubileu sňatku zdejších manželů.

Další významnou památkou Dětkovic je socha sv. Jana Nepomuckého. Na místě starého dřevěného kříže ji nechala postavit v roce 1854 Anna, vdova po Janu Zedníčkovi, čtvrtlánku v Dětkovicích. Vdova složila farář v Určicích 200 zlatých dle jeho poslední vůle.

Socha sv. Jana Nepomuckého

Kaple sv. Anny na návsi

Drobné památky Dětkovic

Kamenný kříž před kaplí

Nedaleko odtud je v dolní části návsi postavený pomník obětem první světové války. Za války v letech 1914 – 1918 padlo 18 zdejších mužů. 7. října 1945 byla do pomníku vsazena pamětní deska zdejšímu řídícímu učiteli Aloisu Rolnému, který zahynul v koncentračním táboře ve Wohlau. Tomuto pomníku předcházela pamětní deska obětem, která byla ke sjezdu rodáků umístěna na budově Obecního úřadu.

Pomník obětem války

Kamenný kříž u silnice k Určicím

Některé památky již bohužel zmizely. V šedesátých letech minulého století byla stržena socha Anděla strážného, který stál na kamenném podstavci na místě zvaném V šatkách. Socha Anděla strážného byla postavená v roce 1937 na památku pana Kaštila z Vranovic, kterého zasypal písek a hlína ve zdejším lomu.

Zmizel také obrázek Anděla strážného, který stál v zatáčce silnice k Určicím a svatý obrázek „U dvou lip“, v místě Ve skalici, kde stával také mlýn.

V letech 1809–1938 fungoval v části Dětkovic zvané Šiborovice větrný mlýn. Dnes slouží jeho budova k rekreačním účelům.

Nakonec jsem si nechal malou kapličku, která zdaleka svítí svojí bílou omítkou mezi jabloňovými sady pod svahem Plánivé. Je zasvěcená sv. Anně a pochází z počátku 18. století. Je připomínána již v roce 1709, letopočet nad průčelím je však z roku 1759. Podle pověsti stojí na místě tragického neštěstí, kdy se na zdejší dálkové cestě vozkovi splašily koně. Podle jiné

Pamětní deska na budově Obecního úřadu

Kamenný kříž Pod lipou

pověsti tu byl lupiči zabit nějaký pocestný.

Tato místa kolem Plánivé jsou opředená mnoha dalšími pověstmi – o trpaslících, divých mužích a divoženkách. O minulosti Dětkovic jsem se hodně dozvěděl od starosty pana Josefa Hubla, jehož zásluhou byly vydány paměti obce a mnohé zdejší památky byly opraveny.

Vydáte-li se za poznáním památek Dětkovic, odvezete si nejen nevšední zážitky z výhledů na širokou Hanou, ale můžete si jako já odvézt dobrá jablíčka ze zdejších sadů. A možná přitom potkáte i nějakou divoženku. Pokud ne, tak zde určitě potkáte zdejší obyvatele, kteří žijí spokojeně ve šťastných manželstvích.

Ján Kadlec

Kaple sv. Anny pod Plánivou

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na prosinec tyto akce:

Mikulášská sbírka pro ježky

30. listopadu – 21. prosince

Ekocentrum Iris ve spolupráci se Záchrannou stanicí v Němčicích nad Hanou vyhlašují sbírku potravin pro ježky a další živočichy ve stanici. Donést můžete konzervy, kapsičky či granule pro kočky. Dobrotu můžete donést každé úterý a čtvrtek od 13 do 16 hod. do Ekocentra Iris na Husově nám. 67.

Zatopený lom u Drysic

středa 6. prosince

Vycházka nejen pro seniory. Z Drysic se vydáme po polních cestách do Želče, cestou navštívíme zatopený lom Drysic, kde se natáčely scény z některých filmů či pohádek. Ráno společný odjezd autobusem do Drysic v 10:00 (st. č. 8). Návrat z Želče po 13. hod. Délka trasy asi 5 km. Poplatek 40 Kč.

Vlastivědné muzeum

Olomouc

středa 13. prosince

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Exkurze nejen pro seniory do Vlastivědného muzea v Olomouci. Navštívíme v něm dvě stálé expozice s interaktivními prvky „Příroda Ol. kraje“ a „Příroda od počátku bez konce“, dále si prohlédneme výstavu „Kameny pod mikroskopem aneb barevný svět hornin“. Ráno odjezd vlakem z hl. n. v 9:01, návrat do Prostějova kolem 13. hod. Vstupné do muzea si hradí každý sám.

Vycházka za krmítky

sobota 16. prosince

Krátká vycházka nejen pro rodiny s dětmi do biokoridoru Hloučela. Zkontrolujeme vyvěšená krmítka a dosypeme do nich vhodné dobroty. Zájemci si mohou „adoptovat“ vybrané krmítko s tím, že se o ně budou během zimy starat a doplňovat krmem. Ráno sraz u dostihové stáje Cavalo v 10 hod. Vycházku ukončíme v novém parčíku za nemocnicí. Pořádá ZO Běložárka.

Zimní stezka na Hlouče

18. – 30. prosince

Samooobslužná stezka na Hloučele s informacemi a hravými úkoly bude vyvěšena v úseku mezi ul. Kostelecká a mostkem u Maříků. Bude se

věnovat životu našich živočichů (především ptáků) v zimě a jejich přikrmování.

Předvánoční nadílka do krmítek

středa 20. prosince

Krátká vycházka nejen pro seniory biokoridorem Hloučela. Projdeme si vyvěšenou stezku o přikrmování ptactva a dosypeme do vyvěšených krmítek vhodné dobroty. Ráno sraz u dostihové stáje Cavalo v 10 hod. a vydáme se podél Hloučely až k novému parčíku za nemocnicí. Vycházku ukončíme na aut. zastávce u nové nemocnice. Délka trasy asi 3 km. Pořádá ZO Běložárka.

Mravenečci

každý čtvrtek od 15 do 17 hod. (mimo vánoční prázdniny)

Příjemně strávené odpoledne pro maminky na mateřské dovolené a další rodinné příslušníky s malými dětmi. V budově Ekocentra Iris bude připravena herna s Montessori hračkami, plyšáky, tvořivými aktivitami apod. Rodinné vstupné 100 Kč (dospělý + max. 2 děti). Doporučený věk dětí 0-5 let.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PREROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

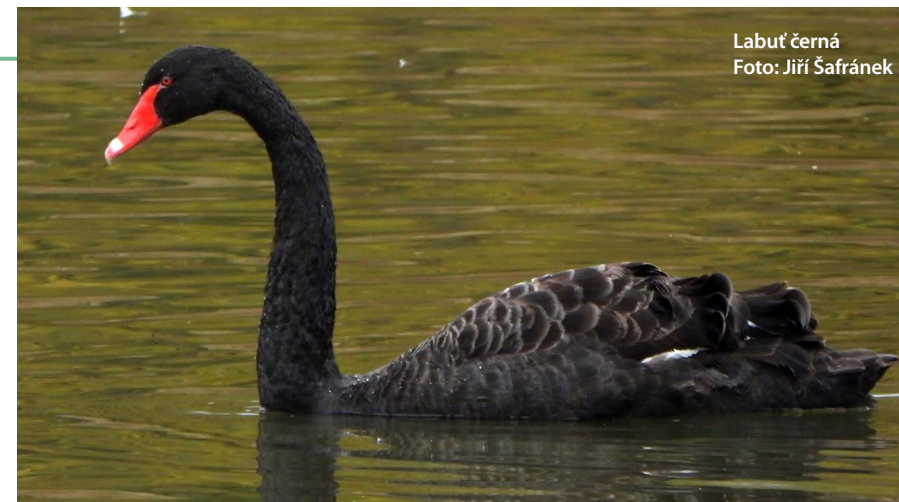

Labuť černá se objevila v Tovačově

V těchto dnech se na Křenovském rybníku v Tovačově objevila nádherná černá labuť, která pravděpodobně někomu unikla z chovu. Jde o labuť černou jejímž původním domovem je Austrálie, ale Evropě se chová nejen v zoo, ale i v soukromých chovech.

Labuť černá je menší než u nás běžná labuť velká a díky jejímu černému zbarvení je nezaměnitelná. Málokdo však ví, že nemá pouze černé peří. Její letky jsou bílé, což je vidět pouze v letu. Od naší labutě se odlišuje i převážně červeným zbarvením zobáku a výrazným bílým proužkem.

Jde o velmi krásného ptáka a proto se výjimečně objevuje i u našich chovatelů exotického ptactva, odkud občas unikne do volné přírody. Podobně tomu tak bylo i v roce 2008, kdy se objevila na Zámecském rybníku v Chropyni, nebo v letech 2014 až 2016 na Záhlinských rybnících. Vždy se jednalo o ptáky uniklé od chovatelů.

Labuť černá
Foto: Jiří Šafránek

Labutě se živí převážně rostlinnou potravou, které bude v zimě nedostatek a proto by bylo dobré, aby se našel její majitel, který by si ji měl odchytit.

Jiří Šafránek

Video: Zdeněk Abrahánek

<https://www.youtube.com/watch?v=I5b-6VVXw9b8>

Zdroje informací:

Ornitologická pozorování na: <https://birds.cz/avif/> a <https://ebird.org/home>

Ekolist: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/co-pisi-jini/exoticke-labute-priletly-na-moravu>

Wikipedie: <https://cs.wikipedia.org>

Kterí ptáci zimují v Česku v blízkosti lidí? Odpoví šestý ročník Ptačí hodinky 5.–7. ledna 2024

Praha, 21. listopadu 2023. Česká společnost ornitologická (ČSO) organizuje 5.–7. ledna 2024 již šestý ročník Ptačí hodinky – zimního sčítání ptáků pro širokou veřejnost. Minulého ročníku se zúčastnilo 28 tisíc lidí, kteří pozorovali přes 517 tisíc ptáků. Nejčastěji pozorovanými druhy ve všech předchozích ročnících byly sýkory koňadry, sýkory modřinky, oba druhy vrabců, kosi černí a hrdličky zahradní. S čím dál teplejšími zimami ovšem v Česku zimují i druhy, které dříve odlétaly na zimoviště do Středomoří. Také informace o výskytu těchto druhů jsou důležitým cílem Ptačí hodinky. Ornitologové zároveň upozorňují na to, že umístěním krmítka na sebe každý bere zodpovědnost přikrmovat správně. Už nyní se mohou lidé připravovat na Ptačí hodinku prostřednictvím materiálů na ptaciho-dinka.cz.

Většina účastníků programu Ptačí hodinka sčítá ptáky na svých krmítkách, sčítat je ovšem možné také na zahradě, na balkoně či jakémkoliv libovolném zvoleném místě. „V období od 5. do 7. ledna

si vybereme takové místo, na kterém rádi strávíme hodinu pozorováním ptáků. Po dobu sčítání zůstáváme na vybraném místě – nesčítáme na procházce, abychom nezkreslili výsledky. Během této hodiny si zaznamenáváme vždy nejvyšší počet současně pozorovaných jedinců každého druhu,“ říká Eliška Konopáčová, koordinátorka Ptačí hodinky z ČSO.

Čím pestřejší prostředí ptákům nabídneme, tím více druhů můžeme pozorovat. „Krmítko je pouze jednou z možností, jak udělat okolí atraktivní pro ptáky. Pokud na stromě nebo pod ním necháte pár jablek, uděláte radost kosům a drozdům kvíčkám. Na semena bodláků, pcháčů a nezastřížených trvalek zase létají stehlíci a další pěnkavovití ptáci. Jeřabiny, šípky, hložíny, ptačí zob i plody březťanu, přísavníku a brslenu, to je pochoutka pro mnoho druhů ptáků. Nažky jasanů a javorů si oblíbili hýlí obecní a na žaludy rády cho-

Sýkora parukářka,
foto: Martin Polívka

Sýkora modřinka,
foto: Zuzana Pernicová

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“. Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školicí místnost pro 40 osob.

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

Kterí ptáci zimují v Česku v blízkosti lidí? Odpoví šestý ročník Ptačí hodinky 5.–7. ledna 2024

dí sojky. Vlašské ořechy jsou pak lákadlem pro strakapoudy či sýkory,” vysvětluje Dita Hořáková z ČSO.

Strakapoud velký,
foto: Zuzana Pernicová

S příkrmováním ornitologové doporučují začít, když teploty klesnou k bodu mrazu. „Krmítka umísťujeme na klidné a dobře přehledné místo, nejlépe ve stínu a daleko od skleněných ploch - pokud to nelze, je potřeba skla správně zabezpečit před nárazy ptáků. Také dbáme na pravidelné čištění a odstraňování trusu a zbytků

Mlynářík dlouhoocasý,
foto: Sylva Fířlová

potravy. V krmítku můžeme ptákům nabídnout slunečnici, vlašské ořechy, oves, pšenu a další obiloviny či luštěniny. Strakapoudy, brhlíky a sýkory potěší tuková směs umístěná do vhodného držáku,” sděluje Hořáková.

Musíme mít ale na paměti, že umístěním krmítka na sebe bereme zodpovědnost a ptákům můžeme v případě nesprávného krmení paradoxně ublížit. „Ptáci jsou tu v těsném kontaktu a snadněji se mezi nimi

Vrabc polní,
foto: Pavel Trávníček

Červenka obecná,
foto: Zbyněk Nantl

šíří případné choroby jako je například trichomonóza, přezdívaná krmítková choroba. Pokud pořizujeme nové krmítka, raději zvolíme několik menších než jedno veliké.

Stehlík obecný,
foto: Helena Kratochvílová

Také dbáme na to, aby šlo snadno rozebrat a vyčistit a mělo stříšku či zásobník jako ochranu před vlhkostí. Vhodné krmítka brání míchání trusu, slin a zbytků. Pokud to naše krmítka nesplňuje, o to důležitější je pravidelné čištění,” říká Hořáková. Více o tom na webu birdlife.cz/choroby/.

Díky spolupráci s desítkami tisíc dobrovolníků ornitologové získají velké množství dat o ptácích zimujících v Česku. „Je velmi důležité sčítat za každého počasí.

Hýl obecný – samec,
foto: Roman Kus

S čím dál teplejšími zimami v Česku zimují druhy, které dříve odlétaly na jih. Jde například o holuby hřivnáče, rehky domácí, pěnice černohlavé či konipasy bílé. Tyto druhy sice nejsou typicky „krmítkové“, ale jelikož dle metodiky sčítáme i ptáky v okolí krmítka a ty přeletující, můžeme se s nimi během sčítání setkat. Informace o jejich pozorování během Ptačí hodinky jsou velmi cenná pro porozumění tomu, jak ptáci

vlivem oteplování mění své migrační chování,” sděluje Konopáčová.

Důležitá je také informace o tom, že ptáků jsme během Ptačí hodinky pozorovali málo nebo dokonce žádné. „I tyto výsledky - takzvaná negativní pozorování - mají ve výzkumu svou důležitost,” vysvětluje Konopáčová.

Dlask tlustozobý,
foto: František Vaňásek

Všichni účastníci letošního ročníku Ptačí hodinky, mohou vyhrát některou z tematických cen. Součástí losování bude každý účastník bez ohledu na počet odeslaných pozorování. Pro účast v soutěži stačí pouze na konci sčítacího formuláře zaškrtnout, že

Čížek lesní,
foto: František Vaňásek

se soutěže chcete zúčastnit a vyplnit své kontaktní údaje. Více informací o soutěži na ptacihodinka.cz/soutez/.

Už nyní je možné přihlásit se k odběru novinek na stránce ptacihodinka.cz, kde lidé zároveň najdou např.:

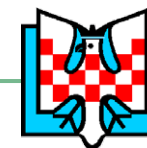
- informace ke sčítání,
- materiály k určování ptáků,
- výukový program pro školy,
- výsledky minulých ročníků.

Kontakty pro další informace

Eliška Konopáčová,
konopacova@birdlife.cz, 733 464 398
Dita Hořáková,
horakova@birdlife.cz, 774 447 138

Fotografie ke stažení: <https://bit.ly/ptaci-hodinka>

Knihovna města Olomouce

každé úterý a čtvrtek I 15:00
nám. Republiky – **kroužek práce s 3D pery** – dva běhy pravidelné kreativní práce pro děti od 8 let. Přihlášky 585 545 123, dospela@kmol.cz

2. 12. I 8:00 – 12:00
nám. Republiky – **Den pro dětskou knihu** – tradiční dopolední akce pro celé rodiny, tentokrát s podtitulem Na hradě. Na děti všech věkových skupin čeká soutěžní pohádková trasa, fotokoutek, výtvarná dílnička, prodej nových dětských knih a kostýmování knihovnic. V masce mohou přijít i děti.

4. 12. I 10:00
nám. Republiky – **Podcasty aneb rozhovory zajímavých lidí** – s organizací SeniorOn si vysvětlíme tento pojem a účastníci získají tipy na nejlepší podcasty

4. 12. I 13:00 – 18:00
pobočka Tabulový vrch – **My se čertů nebojme** – soutěž o ceny za obrázky nejstrašlivějších čertů (namalujte doma, přineste do knihovny)

4. a 18. 12. I 16:30
pobočka Jungmannova – **kroužek Roboti** – od 8 let, stavění robotů z LEGO stavebnic a jejich programování. Přihlášky 585 545 123, dospela@kmol.cz

5. 12. I 14:00 – 18:00
pobočka Jungmannova – **Mikulášská hádanka** – na děti čekají hádanky oceněné sladkou odměnou

6. 12. I 10:00
nám. Republiky – **Krtek v zimě** – setkání nejmenších dětí a jejich doprovodu v rámci programu S knížkou do života (Bookstart) inspirované oblíbenými pohádkami

s krtečkem. Pro děti je připraven krátký zábavný program, pro dospělé tipy na dětské čtení.

8. 12. I 17:00
pobočka Brněnská – **Únikovka: Minecraft** – dobrodružství pro děti od 7 do 12 let, kteří si ověří svůj postřeh a bystrost a během 45 minut vyřeší záhadu. Přihlášky osobně, 731 611 842, brnenska@kmol.cz

19. 12. I 13:00 – 17:00
pobočka Holice – **Nesem vám noviny** – povídání o vzniku koled, společné zpívání a hraní

Kreativní vánoční dílny pro dospělé

• 5. 12. I 16:00
nám. Republiky – **Vánoční ozdoby** – další příležitost pro relaxaci přetížené mysli při výrobě vánočních ozdob za pomoci 3D per. Přihlášky osobně, 585 545 123, dospela@kmol.cz
• 8. 12. I 16:00 – 18:00
nám. Republiky – **Balení dárků jinak** – naučíme se zajímavé techniky balení dárků a potěšíme tak své nejbližší

Kreativní vánoční dílny pro děti

• 5. 12. I 13:00 – 18:00
pobočka Holice – **Mikuláš ztratil plášť** – adventní výtvarná dílnička s nadílkou v knihovně
• 7. 12. I 14:00 – 16:00
pobočka Jungmannova – **Ozdoby na stromček** – tvorba klasických ozdob netradičním způsobem, tj. 3D perem (od 8 let). Přihlášky osobně, 731 123 081, jungmannova@kmol.cz
• 12. 12. I 14:00 – 16:00
pobočka Neředín – **Dopis pro Ježíška** – společné tvoření seznamu přání pro Ježíška (od 6 let)

• 14. 12. I 14:00 – 17:00
nám. Republiky – **Ozdůbky a přáníčka** – zhotovíme si vlastní a tím nejkrásnější symboly Vánoc (od 5 let).

• 14. 12. I 17:00 – 19:00
pobočka Slavonín – **Adventní setkání** – předvánoční komunitní dílnička pro děti spojená s rozsvěcením vánočního stromu v areálu pobočky

• 18. 12. I 13:00 – 17:00
pobočka Brněnská – **Už klepou na dveře...** – společné tvoření dětí i dospělých s vánoční tematikou

VÝSTAVY

Budovu na náměstí Republiky oživují velkoformátové obrazy výtvarníka, hudebníka a spisovatele, olomouckého rodáka Richarda Pachmana

Pobočka Jungmannova nabízí „Holubi dámu ze Žizkova“ – deníky, fotografie a kresby dnes již zesnulé Vanessy, ilustrující život s hraniční poruchou osobnosti

Pobočka Holice představuje vánočně laděné rukodělné práce žáků druhého stupně ZŠ Holice

Pobočka Brněnská zve na putovní výstavu soutěžních komiksů inspirovaných tvorbou Stanislava Lema

Dárkové poukazy

Rozečtěte své okolí a nabídněte netradiční dárek – vstupenku do knihovny pro své blízké. Mimo tradiční knihy a časopisy nabízíme půjčování deskových her, hudebních CD, audioknih, stahování e-knih zdarma, a především příjemné komunitní prostředí a přátele knihovníků. Dárkové poukazy získáte v ústřední budově i na pobočkách.

ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!

ŠETŘÍM NAŠE LESY – HISTORICKÉ DĚDICTVÍ

ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Prosincové kulturní akce ve Velké Bystřici

Město Velká Bystřice

1.–31. 12. / galeriezet / po–pá 8:30 – 17:00, so + ne zavřeno

Jiří Hauschka: Aby voda tekla... vernisáž výstavy obrazů

Jiří Hauschka (*1965) je český malíř a člen mezinárodního uměleckého hnutí stuckistů. Narodil se v Šumperku, dnes žije v Praze. Přestože neprošel klasickým uměleckým vzděláním, dopracoval se k osobité a velmi zajímavé podobě malby, která se pohybuje na hranici abstrakce a figurace. Jeho díla jsou zastoupena v Národní galerii v Praze a v řadě soukromých sbírek. Jeho umělecký vývoj výrazně ovlivnil pobyt ve Velké Británii v roce 2005, kdy se setkal se zakladatelem uměleckého hnutí Stuckismus Charlesem Thomsonem. Edward Lucie – Smith o něm napsal: „Jiří Hauschka je jedním z nejzajímavějších umělců, kteří se objevili na české scéně během čtvrtstoletí po pádu komunismu.“

Výstava potrvá do 25. 1. 2024.

1. – 31. 12. / Kapitulní park / vstup bez omezení

Save Elephants, open air výstava fotografií

Další z řady organizací a jednotlivců zabývajících se ochranou a dokumentováním přírody, které každoročně představujeme, je nezisková organizace Save-Elphants bojující za ochranu slonů a dalších ohrožených zvířat ve střední Africe. Českému zakladateli Arturovi F. Sniegonovi se během let podařilo svůj původní zájem o dobrodružství, přírodu a cestování rozšířit o spoustu dalších aktivit a projektů směřujících k ochraně volně žijících zvířat, a to nejen v Africe. Více než deset let se se svým týmem podílí na odhalování a usvědčování překupníků a pytláků, a díky nim vznikla i speciální jednotka vycvičených psů na vyhledávání produktů živočišného původu. Její členové pomáhají zdokonalovat ochranu místních vesnic a polí farmářů před divoče žijícími slony například pomocí zakládání včelích úlů, a věnují se osvětě a šíření informací o ochraně přírody.

Dvanáct vybraných fotografií, které vás provedou zajímavými aktivitami této organizace, si můžete přijít prohlédnout do velkobystřického Kapitulního parku.

5. 12. / Zámecké náměstí, amfiteátr / po 17:00 – 19:00

Sv. Mikuláš a rozsvícení vánočního stromu
Bystřičtí mikuláši, andílci, čerti a všechny ostatní hodné děti přijďte na Zámecké náměstí. Se svou družinou k nám přijede svatý Mikuláš, převezme vaše vánoční přání z Ježíškovy pošty a na závěr rozsvítí vánoční strom.

Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za podpory Olomouckého kraje.

6. 12. / Zámecké náměstí /

Zahájení provozu kluziště

Datum zahájení se může změnit dle aktuálních klimatických podmínek. Prosíme, sledujte webové stránky města www.velkabystrice.cz/kluziste, kde naleznete rovněž informace o vstupném a provozní době.

21. 12. / Zámecké náměstí / st 16:00 – 18:00

Zpívání u vánočního stromu a Pouštění skořápkových lodiček

Vánoční svátky v Bystřici začínají sousedským setkáním u stromčku na náměstí. Společně zazpíváme koledy, bude nás hrát ohnivá vatra a zevnitř punč, grog nebo horký čaj. Na vodní hladině mlýnského náhonu i v natěšených dětských očích se budou odrážet plamínky svíček na vratkých „korábek“. Propluje vaše lodička celou plavbu tunelem pod Nadační až do cíle v Zámeckém parku? Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za podpory Olomouckého kraje.

24. 12. / kostel Stětí sv. Jana Křtitele / so 21:15 – 21:45

Štědrovečerní troubení z věže kostela

Je po štědré večeři, stromček svítí, dárky jsou rozdány a nad Bystřicí zní z kostelní věže slavnostní hlas trubek, aby zno-

vu ohlásil velkou novinu o Božím narození. Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za podpory Olomouckého kraje.

24. 12. / kostel Stětí sv. Jana Křtitele a Husův sbor / so 21:15 – 21:45

Půlnoční mše svatá

Zvony bystřických kostelů svolávají na půlnoční: Všichni lidé dobré vůle pojďte se společně radovat a zpívat. Narodil se Kristus Pán, veselme se! Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za podpory Olomouckého kraje.

Prosincové akce ve Velké Bystřici

čtvrtek 21. 12. Zámecké náměstí Zpívání u vánočního stromu 17 hod.

18 hod. Pouštění lodiček

- ♦ **Přijďte si zazpívat vánoční písně a koledy s MS Bandem, MS Chórem a dětmi ze souborů Čekanka a Krušpánek.**
- ♦ **Vyrobte z přírodních materiálů lodičku se svíčkou hořící alespoň 5 min. a pusťte ji na plavbu po mlýnském náhonu z náměstí tunelem do Zámeckého parku.**
- ♦ **Své výtvary můžete od 16 hod. vystavit u náhonu, aby je mohli obdivovat i ostatní.**
- ♦ **Betlémské světlo budou rozdávat bystřičtí skauti.**
- ♦ **Zahřát se můžete u ohnivé vetry nebo vánočního občerstvení.**

Město Velká Bystřice

25. 12. / před kostelem Stětí sv. Jana Křtitele / ne 17:00 – 18:00

Živý betlém

Narozený Ježíšek v prostých jesličkách, Maria, Josef, pastýří a zvířátka – betlémský obraz ožívá u kostela díky hercům Velmi Amatérského Divadla místní jednoty Orel. Přijďte s nimi Ježíškovi zazpívat koledy.

Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za podpory Olomouckého kraje.

26. 12. / přehrada / po 13:00 – 14:00

Štěpánské plavání

Každoroční plavání v bystřické přehradě má už svou tradici a oblibu. Vezměte si plavky a ručník a vyzkoušejte plavání v chladné vodě s hasiči, sportovci i dalšími otužilci. Nebo jim aspoň přijďte fandit.

26. 12. / KD Nadační / po 18:00 – 21:00

Štěpánské koledování

„Na Štěpána není pána,“ volávalo se v dobách, kdy v tento den končila pacholkům služba a následovaly veselé zábavy. Dnes malí i velcí bystřičtí Hanáci potěší písničkami, tanci i muzikou a popřejí šťastný nový rok.

Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za podpory Olomouckého kraje.

31. 12. / KD nadační / so 10:00 – 14:00

VII. Divadelní silvestr aneb My slavíme první

Osvětová beseda Velká Bystřice srdečně zve k oslavě posledního dne roku 2023. Od 10 hod. sehraji herci divadelního souboru komedii olomouckého autorského dua Michaela Doleželová / Roman Vencel „S hlavou v oblacích“, ze které by se i Jamesi Bondovi tajil dech. Po představení oslavíme, jako první a jako jediní, silvestrovské poledne. Že to bude přesně ve dvanáct hodin zaručit nemůžeme, protože divadelní čas je hodnota velmi pružná. Po sálovém ohňostroji, který se skládá ze světlé a tmavé části, bude následovat bohatý raut.

Sál a bufet bude otevřený od 9 hodin. Vstupenky jsou pouze v předprodeji, a to v informačním centru ve Velké Bystřici od 1. 11. do 20. 12. 2023 nebo do vyprodání. Cena jednoho místa je 350,- Kč. Sál bude se stolovou úpravou, na každém stole bude lahev sektu a drobné občerstvení.

Kulturní a informační centrum

Zámecké náměstí 775,
tel: +420 734 236 506
78353 Velká Bystřice
www.velkabystrice.cz

KULTURNÍ PŘEHLED PROSINEC 2023

VÝSTAVY

do 5. ledna 2024

Vánoce s Hanáckou ambasádou řemesel

Po – Pá 9.00 – 12.30, 13.00 – 16.00 hodin (vstup přes informační centrum) / Vstupné dobrovolné
Mimořádně: 2. 12. od 9.00 do 15.00 hodin / 3. 12. od 15.30 do 17.00 hodin / 16. 12. od 9.00 do 17.00 hodin

KONCERTY

Neděle 10. prosince v 17.00 hodin / Koncertní sál zámku Konice

Adventní koncert

A.M.Úlet / Ze slámy betlémské

Srdečně zve Muzeum řemesel Konicka, z. s.

Středa 13. prosince v 19.00 hodin / Koncertní sál zámku Konice

Adventní koncert

Tereza Kurfiřtová – soprán /

A. J. Hedar – klavír

VSTUPNÉ: dospělí 150 Kč, členové KPH 130 Kč, student, ZTP 75 Kč, žáci a učitelé ZUŠ vstup zdarma

Úterý 19. prosince v 17.00 hodin / Koncertní sál zámku Konice

Vánoce na zámku

Vánoční koncert ZUŠ Konice

AKCE

Sobota 2. prosince od 9.00 do 16.00 hodin / Zámek Konice

Adventní jarmark na zámku

Řemeslná prodejní výstava a stánky, zabíjačkové občerstvení ze Zámecké zahrádky, závěrem pásmo koled s kytarou pana Josefa Sýkory (15.00–16.00 hodin v koncertním sále)

Neděle 3. prosince od 15.30 do 18.00 hodin / Náměstí a zámek v Konici

Rozsvícení vánočního stromu v Konici

15.30 až 17.00 hodin – **Vánoce s Hanáckou ambasádou řemesel** (prodejní výstava na zámku)

16.30–18.00 hodin – **Old Dogs** (kapela – southern rock & blues na náměstí)

17.00 hodin – **Rozsvícení stromu a zapálení**

1. svíčky adventního věnce (na náměstí)

Občerstvení z cukrárny a kavárny U Veterána)

Sobota 16. prosince od 9.00 do 21.00 hodin / Náměstí a zámek Konice

Vánoční trhy v Konici – 28. ročník

9.10 hodin – **Vánoční vystoupení ZUŠ Konice** / 10.30 hodin – **Poslední kovboj** (country kapela) + **Musher Pavel Lněnička se psím spřežením** / jízdy pro děti + překvapení (10–14 hodin) / 14.30 hodin – **PRYOR Rock** (punkrocková kapela) / 16.00 hodin – **Bára Basiková & Blue cimbal** / 17.30 – ohňostroj / 18.00 až 20.30 hodin – **Gabriela V. G. / Vánoční tombola**

Doprovodný program
9.00 až 17.00 hodin – **prodejní výstava řemesel Hanácké ambasády v galerii zámku Konice**

KNIHOVNY

Městská knihovna Konice (zámek Konice, 1. patro) – půjčovná doba: pondělí, středa, pátek: 9.00–11.00 a 11.30–16.00 hodin / **DOVOLENÁ** 22.–29. 12. 2023

Křemenec – půjčovná doba: pátek 16.00–17.30 hodin

Nová Dědina – půjčovná doba: středa 16.00–17.30 hodin

TRADIČNÍ STEZKA ZA BETLÉMY

Od neděle 3. 12. 2023 do středy 3. 1. 2024 se můžete opět vydat na procházku Konicí za betlémy převážně ze sbírky Stanislava Dostála, které budou vystaveny ve výlohách vybraných obchodů, restaurací i domů.

Mapu stezky za betlémy si můžete vyzvednout v budově Městského úřadu, Masarykovo nám. 28 (u bankomatů KB a ČS) nebo vytisknout z webových stránek města Konice a Facebooku.

Součástí stezky je soutěž o hledání tajenky!

Kontakt: Mgr. Jitka Klemsová, DiS., Tel.: 702 269 964, e-mail: jitka.klemsova@konice.cz

VÁNOČNÍ STÁNKY | PRODEJ RYB A STROMKŮ (9–14 hod.) | ZVONIČKA PŘÁNÍ | SVAŘÁK | PUNČ

MĚKS A FLAME IN STARS VÁS ZVOU NA 28. ROČNÍK VÁNOČNÍCH TRHŮ V KONICI

VÁNOČNÍ TRHY

V KONICI 16. 12. 2023

16.00 BÁRA BASIKOVÁ & BLUE CIMBAL

17.30 OHŇOSTROJ

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

ROZVOJ.cz | Olomoucký kraj | deník.cz | Město Konice

9.00 hod. • **ZAHÁJENÍ** – moderuje Petr Polák
9.10 hod. • **Vánoční vystoupení ZUŠ Konice**
10.00–14.00 hod. • **MUSHER Pavel Lněnička** se psím spřežením / jízdy pro děti
10.30–14.00 hod. • **POSLEDNÍ KOVBOJ**
14.30 hod. • **PRYOR Rock**
16.00 hod. • **BÁRA BASIKOVÁ & BLUE CIMBAL**
17.20 hod. • **SLOVO STAROSTY a hostů**
17.30 hod. • **OHŇOSTROJ**
18–20.30 hod. • **GABRIELA V. G.**
18.30 hod. • **vánoční TOMBOLA**
21.00 hod. • ukončení vánočních trhů

DOPROVODNÝ PROGRAM:
9.00–17.00 hod. • **OTEVŘENA GALERIE ZÁMKU KONICE**
PRODEJNÍ VÝSTAVA ŘEMESEL HANÁCKÉ AMBASÁDY

STK Ota Svoboda | NABISWERA s.r.o. | Pila JAVOŘICE | KAMENOSOCHAŘSTVÍ Emil Müller a synové

Karel Marek SPEDITION | Lékárna Konice s.r.o. | LINAPLAST s.r.o. | Vak Prostějov a.s. | STAMO s.r.o. | ZOD LUDMÍROV
PRO-DOMA Stavebniny Konice | REMARKPLAST s.r.o. | EUROVIA | ELEKTRO PLANE – David Urban | Střešní Ha-Va-Jankl
KO SYSTEM | AUTOOPRAVA – Kačírek | MODÉRA Konice | IMJ STAVBY | Radešlav Smeškal – Stavební činnost | RESTA spol.s.r.o. | KAMENICTVÍ HEMZAL
Projektování kancelář Ing. Vladimír Hirt | Pohřební služba – Libor Svoboda | PNEUSERVIS FIALA | Lukáš Svoboda – Podlahy | Miloslav Krejčí | KVĚTINY PTAČKOVÁ
SANITRA TRANS HÁJEK | Muzeum řemesel Konicka, z. s. | Technické služby Konice, p. o. | Sín Konice

ZÁMEK KONICE

Turistické informační centrum / Muzeum řemesel Konicka, z. s.
Pondělí – pátek: 9.00–12.30 a 13.00–16.00 hodin Prohlídkové trasy barokního zámku Konice a expozic Muzea řemesel Konicka, z. s., probíhají s průvodcem. Začátek prohlídky je vždy v celou hodinu, kromě 12.00 hodin. Poslední prohlídka je hodinu před ukončením otevírací doby. Minimální počet na prohlídku jsou 2 osoby. Doba trvání prohlídky trasy „A“ (expozice řemesel a komentovaná prohlídka zámku) 45 minut. Trasa „B“ (expozice řemesel) 25 minut. Vstupenky zakoupíte v informačním centru. Nabízíme prodej suvenýrů a regionálních produktů. Vstup do galerie je součástí prohlídkové trasy „A“ nebo samostatně (pokud obsluha TIC neprovází). Více na: www.mekskonice.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM

Neděle 3. 12. od 13.30 Mikulášská nadílka s pohádkou pro děti

Neděle 3. 12. 2023 – 3. 1. 2024 – Stezka za betlémy

Podrobnosti k akcím najdete na plakátech.

Pravidelné aktivity v komunitním centru:
Pondělí 16:15 – jóga s Michaelou (naposledy 11. 12.) pondělí 17:30 – cvičení pro ženy (v prosinci nebude) středa 17:00– cvičení pro ženy (naposledy 13. 12.)
středa 18:00 – jóga s Danou (naposledy 13. 12.)
čtvrtek 16:00 – rukodělná dílna (v prosinci nebude)

Aktuální dění sledujte na webových stránkách města Konice, facebooku a nástěnce v podatelně MěÚ. Kontakt: Vrchlického 386, Konice / Mgr. Jitka Klemsová, DiS. / Tel.: 702 269 964 / e-mail: jitka.klemsova@konice.cz

Městské kulturní středisko Konice pořádá
v galerii zámku prodejní výstavu

Vernisáž
v pátek 24. listopadu
v 17.00 hodin

VÁNOCE S HANÁCKOU AMBASÁDOU ŘEMESEL

24. 11. 2023 - 5. 1. 2024

Otevírací doba: Po – Pá od 9.00 do 12.30 a od 13.00 do 16.00 hodin.
Mimořádně: 2. 12. od 9.00 do 15.00 hodin, 3. 12. od 15.30 do 17.00 hodin
a 16. 12. od 9.00 do 16.00 hodin.
Výstavu otevřeme na požádání v informačním centru (přiležení zámku).

HANÁCKÁ
AMBASÁDA

Pozvánka do Muzea a galerie Prostějov

Vážení návštěvníci, přátelé a příznivci Muzea a galerie v Prostějově,

máme za sebou začátek prosince i adventu, kvapem se blíží Vánoce a my jsme pro vás v listopadu otevřeli pět nových výstav, které budete moci i mezi vánočními svátky navštívit. V příloze zasíláme newsletter s přehledem a informacemi, ve kterých se dozvíte jaké výstavy můžete zhlédnout a co jsme pro vás do konce roku ještě připravili.

Muzeum bude uzavřeno pouze v tyto dny: 24. 12., 25. 12., 31. 12. 2023 a 1. 1. 2024. V ostatních dnech, mimo obvyklého pondělí, budeme v muzeu i v Galerii Špalíček mít otevřeno a budeme rádi,

pokud si k nám najdete cestu. Věříme, že vám především vánočně laděné výstavy obohatí prožití svátků.

Abyste se ale na Vánoce naladili postupně, ve **čtvrtek 14. 12. 2023** se v hlavní budově v 16 hodin uskuteční přednáška PhDr. Jany Polákové PhD. z Moravského zemského muzea. Ponese název **Čtrnáct barev Vánoc** a přinese informace o tom, jak rozdílné národnosti slaví vánoční svátky rozdílně a představí vám jejich zvyky a tradice.

Zároveň ale také můžete zavítat i na program hvězdárny, která od začátku tohoto týdne nabízí poslední **astronomické pohádky** v tomto roce. Kromě klasických pozorování můžete také

navštívit přednášku, která se uskuteční ve **čtvrtek 14. 12. 2023 v 18 hodin**. Přednáška s názvem **Astronomický rok 2024** od Mgr. Richarda Kotrby nabídne přehled o nebeských úkazech v následujícím roce. Tak si ji nenechtejte ujít!

S pozdravem a přáním poklidného adventu za MGP

Mgr. Markéta Hamzová
tisková mluvčí, zástupkyně ředitelky,
Muzeum a galerie v Prostějově
nám. T. G. Masaryka 2
796 01 Prostějov
mobil: 770 128 305
mhamzova@muzeumpv.cz
www.muzeumpv.cz

Vánoční prohlídky na hradě Šternberk

Na adventní soboty připravujeme již tradiční Vánoční prohlídky hradu Šternberk. V rámci prohlídek návštěvníci uslyší zajímavé informace o historii Vánoc, vánočních tradicích a zvycích, jak slavila Vánoce šlechta i prostý lid. Hrad Šternberk bude otevřen v soboty 25. 11., 2. 12., 9. 12. a 16. 12. 2023 vždy od 10 do 14 hodin. Interiéry hradu doplní slavnostní vánoční výzdoba, betlémy, historické hračky a mnoho dalších vánočních doplňků. Těšíme se na vaši návštěvu.

Termíny:

- 25. 11.
- 2. 12.
- 9. 12.
- 16. 12. 2023, 10–14 hodin

Vstupné:

- Plné: 180 Kč
- Snižené: 140 Kč
- Děti 6 – 17 let: 50 Kč

Státní hrad Šternberk

VÁNOČNÍ PROHLÍDKY

soboty 25. 11. / 2. 12. / 9. 12. / 16. 12.
10 – 14 hodin

Vánočně vyzdobené interiéry hradu.
Výklad zaměřen na vánoční tradice a zvyky.

WWW.HRAD-STERMBERK.CZ

TERNO SUPERMARKET
OLOMOUC

Partner Zeleného kruhu Olomouc

Junák – český skaut, středisko Ladislava Ruska, MS Band a Vlastivědné muzeum v Olomouci Vás srdečně zvou na

Vánoční zpívání

v kostele sv. Anny a sv. Jakuba Většího ve Staré Vodě

Společné zpívání proběhne za svitu svíček
v sobotu 16. prosince 2023 v 16 hodin.

– pestrá směs českých a světových písní s vánoční tematikou
– na místo budou vypraveny autobusy, při zájmu o jízdenku prosím pište na adresu: msband@email.cz

mus eum | Vlastivědné muzeum v Olomouci

Další info na www.msband.cz

Srdečně vás zveme
do barokní sýpky v Luděrově na

U nás, z.s.
www.ludarov.cz

Vánoční koncert

žáků ZUŠ "Žerotín" Olomouc

neděle 17. prosince 2023 v 16 hodin

Prohlédnout si budete moci také vánoční výstavu a ochutnat punč.

vstupné 100 Kč

ZÁMEK DŘEVOHOSTICE

PŘÍJEMNÉ MÍSTO PRO SVATBU A SVATEBNÍ HOSTINU

Kontakt: Matrika Dřevohostice 581 297 916

www.drevohostice.cz

Prádlo našich babiček

608 752 046
WWW.KREJCOVSTVIBETTY.CZ

JEVIČKO

Malohanáčká dílna

Městské muzeum Rýmařov a Galerie Octopus

PF 2024

ry

ZOO pod sněhovou peřinou

Čas chladných rán v zoo svědčí nejednomu zvířeti. Je mýtem a pověrou zároveň, že s přicházející zimou v zoologické zahradě není co k vidění. Naopak! Pro některá zvířata je období nízkých teplot vlastní, zvláště pak pro severská, pro která by mohlo ještě „přituhnout“ a cítila by se podobně jako ve své domovině. Mráz jim dokonce svědčí víc než vlhký podzim. Jiná zvířata, která obývají teplé biotopy, se za léta strávená v zoo adaptovala natolik, že není výjimečným úkazem vidět třeba klokany, či žirafy na sněhu. „*Návštěvníci v chladných měsících také nepřijdou zkrátka. Připravili jsme pro ně snížené vstupné,*“ uvádí Pavel Javůrek, vedoucí marketingového oddělení. Objektívem jeho fotoaparátu se letos podařilo zachytit skutečné zimní poklady. A kdo že nám tedy zimu vítá s povděkem?

Makak červenolící

ZVÍŘATA V ZIMĚ

Domovem **vlka Hudsonova** je oblast Kanady v okolí Hudsonova zálivu. Na jihu obývá lesy, na severu rozsáhlé pustiny pokryté sněhem a ledem. V zimních měsících v jeho domovině teploty padají až k -40 °C, proto jsou pro něj i velmi náročné cesty za potravou. **Kozorožci kavkazští** se během kruté zimy sdružují na slunných svazích, v zimě se ale velmi těžko dostávají k travinám kvůli až 35 cm vysoké vrstvě sněhu. **Makaci červenolící** si dokáží poradit s rozmanitými teplotami, nejsou pro ně výjimkou

i takové, které se pohybují okolo -15 °C. Jelikož si v chladném období svedou vyhrabat potravu zpod sněhu, v angličtině se jim říká sněžné opice. **Sobi polární** žijí všude kolem severní ho polárního kruhu, v Severní Americe na Aljašce a v Kanadě, ve Skandinávii a v severní části Ruska. V místech, kde teploty mohou klesat až k -50 °C. V přírodě během zimy mohou samci, samice i mláďata přijít až o 30 % tělesné hmotnosti. **Tygr ussurijský**, obyvatel východního Ruska, velmi dobře zná nehostinné oblasti a spolu s nimi zimní teploty spadají cí až -45 °C. Mohutné tlapy proto používá coby sněžnice a ocení i 5 cm tukový polštář v oblasti břicha, který ho před chladem chrání. V přírodě se **levhart mandžuský** vyskytuje pouze na Dálném východě, kde obývá nedotčené lesy. Jedná se o nejseverněji žijící poddruh. Jako jediný poddruh levharta přežije jak v letním horku, tak v extrémní zimě – jeho srst v tomto období dosahuje délky až 7,5 cm. V jeho domovině v zimním období klesají teploty hluboko pod bod mrazu. **Pižmoň** se vyskytuje v oblastech tunder a arktických stepí za severním polárním kruhem. V těchto místech tropy očekávat nelze. V současné době jsou pižmoni ohroženi i globálním oteplováním.

Vlk Hudsonův

Levhart mandžuský

Pižmoň

krunýř zároveň znemožňuje přístup k potravě. K tomu však v zoologické zahradě dojít nemůže. Tlapy **rysa karpatského** jsou poměrně velké, zabraňují mu, aby se při svých toulkách zasněženými oblastmi propadal do hlubokého sněhu. Během zimy srst na tlapách ještě zhoustne, zvětší se tak jejich plocha a tím i schlopnost rysa pohybovat se po sněhu. V České republice bychom ho mohli spatřit zejména v oblastech Beskyd a Šumavy.

Iveta Gronská
tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

NOVINKY ZOO OLOMOUC
ORYX

Z Charvátského zaječího honu

Sněhová kalamita se tentokrát nevyhnula ani Hané, v silné sněhové vánici dorazil na sobotní zaječí hon do Charvát-Drahlova jen omezený počet myslivců. Silná sněhová vánice a doporučení vysílaná v televizi i rozhlasu, pokud možno s auty dnes raději nevyjíždět, respektovali pravděpodobně i někteří myslivci.

Sraz byl tradičně v zdejší hospůdce u Davida. K snídani byla domácí knedlíčková polévka s rohlíkem. Na devět hodin byl mysliveckým hospodářem Mgr. Jiřím Hanákem vyhlášen nástup u čističky.

„*Pane předsedo, k dnešnímu hlavnímu honu se dostavilo devatenáct střelců a tři lovecky upotřebitelní psi*“, znělo hlášení přednesené zdejšímu předsedovi MS Pomoraví Charvátu Robertu Hájkovi. Žádám tě o zahájení honu.

„*Vážená myslivkyně, páni myslivci, vítám vás jménem svým i Mysliveckého spolku na našem zaječím honě. Chtěl bych upozornit na alkohol a na bezpečnou střelbu, ať se zde zase všichni v pořádku sejdem*“ a předal slovo hospodáři.

„*Seznámím vás s průběhem a organizací honu. Budou tři leče, respektive čtyři, ta čtvrtá bude v hospůdce u Davida. Vedoucím honu jsem já, zavodčími jsou Marek Kowalcuk a Roman Mácha. Loví se zaječ a zvěř myslivosti škodící. Budem se pohybovat kolem mokřadů, tak upozorňuji na nutnost používání ocelových broků. Doufám, že všichni máte předepsaný brok na zajíce. Nestřílejte na krátkou ani velkou vzdálenost, lovte na mysliveckou vzdálenost. Pokud víte, že váš pes je neovladatelný, tak ho nepouštějte.*

Signály, bude to klasická kruhová leč, i když je nás málo, nebudeme nikoho před-

Slavnostní výřad

stavovat. Když se obě křídla setkají, pošle se po řadě hotovo, dál tam bude signál za kolo, loví se za kolem a ukončení konce, pošle se po řadě konec a dvě zatroubení trubkou. Loví se i při zastupování. Nedělejte kapsy, nedělejte pytle, udržujte si stejné rozestupy. Vystřelené náboje si dávejte do kapes, pak se vysypou na vleče. Nám všem přeji Lovu zdar a hezký myslivecký a lovecký zážitek.

Budeme se přesouvat vlečkou a traktorem, kterou zařídil předseda, za což mu děkuji. Pěšmo je to opravdu hodně nejen pro starší a nemocné. To je opravdu vše“, předseda nástup ukončil provoláním „*Lovu zdar*“.

Všichni nastoupili na vlečku a mladší syn pana předsedy nás vyvezl k první leči. V té se ulovilo pět zajíců, v druhé a třetí se ulovilo sedm zajíců, ta se nakonec o kousek protáhla, kde se ulovilo opět sedm zajíců. Podmínky byly opravdu kruté, sněh, vítr a zledovatělé vložky píchaly do tváří. Takže dnešní dvojí zatroubení, bylo nejen pro zvěř, ale také pro střelce opravdově vysvobození. Přistavená vlečka se začala plnit a následoval přesun do Drahlova, kde byl proveden výřad. V připravené ohrádce s chvojem leželo devatenáct zajíců.

„*Pane předsedo, na dnešním honu se ulovilo 19 zajíců. Vážení, já vám děkuji za ukázněnou a dobrou střelbu, v hospůdce je připraven další program, nebudu to v tomto nečase dále protahovat a provolávám dnešnímu honu, Myslivosti zdar*“, zahřmělo

hlasitě zdar a hurá do tepla k Davidovi. Než kuchařka dosmažila tradiční řízky, roznosl Milan Kelnar zmrzlým dámám a chlapům k čaji a kávě doma vyrobené svatební koláčky. Děkujeme, byly dobré. Zakrátko byl proveden roznos oběda ve vlastní režii, tvořený tradičně dvěma řízkami s bramborem a okurkou.

Po dobrém obědě přišlo na řadu káfičko a opět svatební koláčky. Na řadu přišla zde tolik oblíbená vědomostní soutěž s tzv. mezihrou, do ní bylo připraveno 24 cen včetně chovných charvátských zajíců, které se slzou v oku daroval myslivecký hospodář. Zato finančnímu hospodáři Dušanu Souškovi se v oku zableskla jiskra. Nakonec jsme se však všichni zasmáli a pobavili.

Tou smutnější částí byla však vzpomínka na nedávno zesnulého kamaráda a dlouholetého zdejšího mysliveckého hospodáře Františka Pospíšila uctěna minutou ticha a krátkou řečí předsedy MS. Součástí této soutěže bylo také vyhlášení Krále honu, na toho dnešního byl pasován Marek Kowalcuk. Blahopřejeme. Lovu zdar, Lesu zdar, ať žije Král, neslo se hospůdkou. Stojící myslivci v levé ruce držící stopku zelené, zpěvem a připitkem vzdali hold dnešnímu Králi honu. Pamětní list převzal dnes také vyhlášený nejlepší Psovod, kterým byl dnes již podruhé vyhlášen zdejší člen MS Petr Mazač. Takto vycvičených psů více. Blahopřejeme.

Soutěž pokračovala dalším losováním. Po posledním taženém losu veselá zábava pokračovala do pozdních večerních hodin, kdy nastal čas loučení. Sám jsem odjížděl v 19 hodin po půlhodinovém čištění auta, zmrzlý, ale s dobrou náladou a plný krásných zážitků a nových přátelství.

Rudolf Krč

Král honu: zleva hospodář Mgr. Jiří Hanák, král honu Marek Kowalcuk a předseda MS Robert Hájek.

Den válečných veteránů

Již za večerního šera a vyzbrojení zemskými vlajkami jsme se sešli u brány vojenského hřbitova v Černovíře, abychom si společně na tomto památném místě připomenuli Den válečných veteránů, který slavíme v den výročí ukončení Velké války. Všechny přítomné přivítal předseda Regionálního sdružení Koruny České v Olomouckém kraji Pavel Andrš, který v krátkosti pohovořil o historii tohoto vojenského pohřebiště, které je národní kulturní památkou. „Hřbitov vznikl v roce 1869 v sousedství hřbitova civilního. V roce 1917 byl upraven podle návrhu architekta poručíka Gustava Rossmana. 16. prosince 1917 byl vysvěcen za účasti císaře Karla I. Za Velké války zde bylo pohřbeno 3 218 vojáků 13 národností a 6 různých náboženských konfesí. V muslimské hrobové skupině byl vybudován muslimský pavilon v maurském slohu. Za 2. světové války zde byli pohřbíváni sovětští, američtí i němečtí vojáci. Do roku 1951 spravovala hřbitov Posádková vojenská nemocnice Klášterní Hradisko, po předání

do rukou navazujících subjektů postupně hřbitov chátral. O nápravu se postupně snaží jak Statutární město Olomouc, tak i Armáda ČR. Dlouhodobou pozornost věnuje tomuto místu i spolek Signum bellum, který např. během podzimních měsíců loňského roku uspořádal úspěšnou sbírku na obnovení označení hrobových míst.“

K počtě padlých vojáků jsme poté zapívali českou státní hymnu i Císařskou hymnu, položili jsme kytici v centrální průchozí kapli, zapálili zde svíci a pomodlili se za svět bez válek. Pozvání přijala také paní hraběnka Marta Palatý s doprovodem.

PA

Olomouc třídí odpad,

Papír

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Plasty

Sklo

- sbíráme,
- separujeme,
- recyklujeme

přidejte se také vy...

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>
Objednávky na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087